REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nnx. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30, etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 146. Brașov, Vineri 4 (17) Iulie 1908.

Congresul Slavilor în Praga.

De mulți ani, ba putem zice dela începutul mișcărei, care a pus la ordinea zilei pretutindeni cestiunea naționalităților, Cehii Boemiei sunt aceia, cari propagă cu mai mult zel ideia solidarității popoarelor slave, sau, precum se mai zice, a reciprocității slave. Acest rol conducător al Cehilor derivă mai întâi de acolo, că Cehii sunt cei mai culți și înaintați între popoarele slave, al doilea de acolo, că în acțiunea lor de reunire a tuturor forțelor slave sunt mânați de conștiința pericolului celui mare ce amenință existența lor națională din partea germanismului, care se razimă pe marea împărăție germană și de care în urma poziției lor geografice sunt împresurați.

Acestei îngrijiri pentru viitorul națiunei cehice a dat espresiune în ședința de Luni a congresului slavic din Praga conducătorul ceh Dr. Kramarz, care a bineventat pe număroșii representanți ai Cehilor, Polonilor, Rutenilor bătrâni, Slovenilor, Croaților, Rusilor, Sârbilor și Bulgarilor, ce erau de față.

Ne-a adunat, zise Kramarz, conștiința, că soartea unui popor slavic nu se poate despărți de a celuilalt și că în fața năvalei, ce o dau acei puternici, se poate apăra fiecare popor slav numai prin întărirea lui pe teren cultural și economic, și că în această privință cu toții trebue să aspire la o absolută și necondiționată solidaritate spirituală. După ce a salutat apoi dearândul pe representanții Polonilor din Posnania, apoi pe ai Slovacilor din Ungaria, pe Sârbi, pe Croați și pe Bulgari, ear în fine pe Ruși „reprezentanții marelui poporfrate“, a trecut la ideia reciprocității și a frățietății slave zicând:

„Voim să căutăm mijloacele, prin cari să se poată realiza reciprocitatea slavă în viața practică, culturală și economică. Noi Slavii voim să simțim cu toții că avem interese reale comune, că suntem un organism mare unitar, a căruia condițiuni de viață sunt amenințate, dacă una s'au alta ramură a lui se uscă; că Rusul e lovit dacă în lupta cu germanismul Polonul e copleșit; că Polonii și Rușii ar suferi, dacă noi Cehii n'am fi în stare să ne împlinim misiunea de antegardă a slavismului și că cu toții suferim, dacă marea Rusie e slăbită. Fiecare din popoarele slave, trebue să aibă conștiința, că toți Slavii simpatizează cu el“.

Încheie vorbirea sa prin a accentua, că Slavii numai pe calea libertății și egalității tuturor popoarelor slave și a solidarității lor frățești își pot împlini misiunea în istoria omenirei.

Se susține, că problemele congresului slavic de față nu vor trece peste marginea intereselor reciproce culturale și economice. Intr'aceea organul cehic „Narodni Listy“ zice, că va fi cam greu de a păstra o absolută rezervă. Două cestiuni ar fi apte, zice, de a da acțiunei congresului un colorit politic: luptele de apărare ale Slavilor dela apus în contra germanisărei în Austria și Prusia și marea problemă a împăcărei dintre Ruși și Poloni.

Am marcat pe scurt acest mers de idei, ce preocupă azi așa de mult pe Cehi și pentru aceea, ca să vadă Românii noștri ce 'nsemnează a lupta pentru existența națională amenințată. Cehii au autonomia lor, dieta lor, universitatea lor, iară noi Românii, deși nu mai avem azi nici umbră din toate acestea, credem că am făcut destul pentru apărarea existenței noastre, dacă ne pierdem vremea cu polemii seci și nefructifere asupra oportunității unei împăciuiri oare care pe baza unor stări de lucruri, care *a priori* ne dă legați și ferecați pentru vecii vecilor.

Și nu putem zice, că n'am avea și noi frați de origine, cu cari să ne putem solidariza mai cu succes chiar, decât o fac și o pot face diferitele națiuni slavice între ele.

Socialiștii se pregătesc de luptă. Organul central al socialiștilor din Ungaria publică un apel călduros, în care provoacă toate organisațiunile socialiste la luptă pe viață și pe moarte în contra reformei electorale, plănuite de ministrul Andrassy, iar pentru purtarea cu succes a acestei agitațiuni mari se face apel îndeosebi, ca să se colecteze bani pentru acoperirea tuturor cheltuielilor, pe cari le recere această luptă. »In decursul luptei — scrie »Nepszava« — nu vom avea timp să căutăm mijloacele bănești pentru acoperirea cheltuielilor împreunate cu sutele de adunări poporale și cu tipărirea sutelor de mii de broșuri. Nu putem admite să se întâmple, ca partidul din causa lipsei de mijloace materiale să se facă vinovat de o negligență, prin care ar putea suferi lupta, ce o purtăm, pentru asigurarea drepturilor noastre. Pentru aceea trebue să se creeze neamânat un fond electoral în sensul propus de bărbații de încredere ai partidului.«

Conform acestei propuneri se vor pune în circulațiune mărci de câte 10, 20, 30, 40, 50 fil. și 1 cor., iar câștigul realisat se va folosi spre scopurile partidului.

Congresul bisericei sârbești pentru alegerea noului patriarch a fost convocat pe 28 l. c. n.

Răscumpărare de căi ferate în Austria. Din Viena se anunță, că negocierile începute de mult în ce privește răscumpărarea căilor ferate din nordvest și linia de legătură cu sudul Germaniei, au avut un deplin succes. Proiectele de contracte au fost iscălite. Aceste căi ferate trec în posesia Statului cu efect retroactiv dela 1 Ianuarie 1908.

Un discurs al principelui Bulgariei. Adresa ca răspuns la discursul tronului a fost votată de Sobranie fără nici o schimbare și a fost prezentată Marți Principelui. Cu acest prilej Principele a adresat deputațiunei Sobraniei alocuțiunea următoare: »Cu o deosebită plăcere am ascultat cuvintele adresate în numele reprezentanților poporului. Sunt fericit de a putea împărtăși sentimentele voastre și întări speranțele împreună cu aleșii națiunei. Misiunea voastră, ca și a mea, este de a pătrunde adânc în inima poporului, de a culege dorințele națiunei și de a căuta prin mijloacele cele mai cuminți să asigurăm bunul traiu al poporului. Imi este plăcut a observa în mijlocul vostru, pe lângă veteranii vieței politice, forțele tinere, cari pentru prima oară se pun în serviciul națiunei. Sperăm, cu ajutorul generațiunei noui, că vom putea să urmăm cu aceeași energie misiunea civilizătoare a cestei frumoase Bulgarie, binecuvântată de Dumnezeu. Am fost mișcat de sentimentele mărturisite cu prilejul căsătoriei mele cu principesa Eleonora; vă mulțumim din toată inima«.

Reformele în Macedonia. Se asigură că guvernul rusesc va adresa o notă puterilor în ce privește Macedonia, cum a făcut Anglia. Dar pe când nota Angliei se mărginea la măsurile de luat de urgență spre a restabili ordinea, nota rusească va trata despre reforme. Guvernul britanic a vrut să cedeze Rusiei această inițiativă.

Un distins diplomat turc a făcut la ambasada turcească din Berlin interesante declarații asupra situației din statele balcanice. Diplomatul a spus între altele:

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Pagini răslețe.

— Din corespondența lui B. V. Vermont. —

de

Gavr. Todica.

Domnul Dr. Istrati, scriind despre Grigorescu, adauge între altele:

»Marele merit al lui Grigorescu e, de a fi fost un autodidact, poate că în aceasta stă și secretul originalității sale. Iubesc pe toți cei ce prin munca și originalitatea lor, contribue la răspândirea adevărului și frumosului, sau, a înlesni progresul omenirei și buna ei stare morală și materială, dar am o adevărată pasiune pentru autodidacți. La noi ei sunt număroși și țeara le datorește foarte mult. Cu altă împrejurare am spus ceea ce credem despre ei«.

»La noi, cei mai mari oameni au fost autodidacți: Alexandri, Bolintineanu, Heliade Rădulescu, Hașdeu, Grigorescu, S. Marian, Odobescu, Porcius și până la St. Michailescu și Vermont, pentru a nu cita decât pe morți, toți acești a s'au făcut prin propria lor muncă«.*)

*) Calendarul „Minervei“ din București, pro 1908, pag. 124.

Șirele citate esercită asupra multora efectul unei descoperiri. Indeosebi cât privește pe Michailescu și Vermont, a căror vieață și activitate abia o cunosc și o apreciază foarte puțin.

Din parte-mi am cetit cu sete și am studiat cu admirație »Introducerea la psichofisică« a lui Michailescu și Efemeridele astronomice ale lui Vermont.

Comunitatea de idei și preocupații m'a adus în atingere mai directă cu Vermont.

Cred, că voiu contribui cu ceva la cunoașterea regretatului savant, remarcând fazele comunicațiilor noastre epistolare și publicând, pe cât posibil in extenso, scrisorile, ce le-am primit dela el.

*

Inceputul l'am făcut eu.

După ședința din 10 Ghenar 1906 a »Societății astronomice din Francia«, în care Flammarion a semnalat cu elogii activitatea lui Vermont, cât și interesul ce-l manifestează Românii față de astronomie — am rămas atât de surprins, încât imediat am adresat lui Vermont o carte postală, felicitându-l, că lucrările sale încep a fi cunoscute de întreaga lume cultă. In acelaș timp îi relevam, cât mă trăesc și pe alte plaiuri Români, cari pot descifra cerul, înțeleg rostul Efemeridelor astronomice și urmăresc cu atenție activitatea astronomică mondială, până în amănuntimile cele mai subtile.

Iată răspunsul ce-am primit:

București, 12 Februarie 1906.

Carta D-V. postală din 10 c. mi-a făcut mare plăcere, căci văz că numărul conaționalilor noștri din țară și de sub alte stăpâniri, cari se interesează de astronomie, e cu mult mai mare decât presupuneam... Mă bucur din toată inima de această constatare. Neavând legături directe cu Românii din Transilvania, m'ați îndatora foarte mult dacă a-ți putea să-mi trimiteți din când în când jurnalele și revistele, în cari ar apărea ceva privitor la științe în general și la astronomie în special. Regret că nu mai am nici un exemplar din Efemeridele mele pentru a Vă trimite. Salutări.

B. V. Vermont.

I-am trimis unele articole, ce le-am publicat în foiletonul »Gazetei Transilvaniei«. In unul îmi esprimasem nedumerirea cu privire la visibilitatea lui Marte, în modul cum o semnala »Annuaire Astronomique et Météorologique pour 1905« de Flammarion.

Vermont mi-a răspuns, risipindu-mi nedumerirea.

București, 6/19 Februarie 1906.

Stimate d-le Todica,

Voiam să vă scriu ceva mai mult și de aceea n'am răspuns îndată la amabila D-V. c. p. din 14 (recte 13 c.)

Fiind însă prea ocupat acum, mă grăbesc a vă spune deocamdată că găsesc cu totul interesante și folositoare articolele D-V. asupra astronomiei. Apoi găsesc cu desăvârșire frumos și bine redactată »Gazeta Transilvaniei«. Am cunoscut și cetit această foae cu mare plăcere în timpul când eu eram redactor principal al ziarului *„Pressa“* de aici și în »Gazeta Transilvaniei« scria mult iubitul și veneratul meu prietin, Barițiu.

Regăsesc azi această gazetă tot așa de bună, firește cu progresele timpului și — v'o spun în toată sinceritatea — mai bine redactată decât toate gazetele, fără escepțiune, din Regatul nostru.

Acum dați voie unui mai bătrân în ale Astronomiei a apăra Anuarul Flammarion pe 1905, cu toate că eu nu-l țin, deoarece mă servesc de efemeridele speciale astronomice ale Biuroului de Longitudini, de Berliner Astronomisches Jahrbuch și de Nautical Almanac.

Intre *observabile* și *visibile* e o diferență mare. Se poate foarte bine ca Marte să fie *visibil* la începutul unei nopți și totuși să nu fie *observabil*, adecă să nu se distingă detaliile nici prin ochianele cele mai mari din lume. Vedeți observațiile lui Lowell. Nu știu dacă d. Flammarion a înțeles să facă această distincție în Anuarul său, sau dacă a greșit. De altminteri, pen-

Nu cunosc încă nimic în ce priveşte presupusul proiect ruso-englez. Ori cum ar fi însă acest proiect, guvernul turc nu va ţinea socoteală de el cât timp nu vor înceta în Macedonia jafurile, crimele şi sălbătăciile şi pentru aceasta e nevoie în primul rând de mai multă bunăvoinţă din partea micilor state balcanice. Guvernul turc are în vedere greutăţile, pe cari le prezintă pădurile şi marile ţinuturi de graniţă şi ştie că trecerea bandelor nu poate fi împiedecată de cât cu mare greutate chiar la lumina zilei. In scopul acesta Poarta a trimis o notă circulară cabinetelor din Berlin, Viena, Paris, Petersburg, Londra, pentru a se atrage atenţia în mod amical Bulgariei, Sârbiei şi Greciei, asupra sălbătăciilor comise de bandele formate pe teritoriile acestor ţări. Cât timp nu se va face aceasta, ordinea nu va putea fi restabilită. De îndată ce ordinea va fi restabilită va veni rândul reformelor, pentru că aceasta este şi în interesul Turciei şi atunci când vrem să reformăm nimeni nu ne poate lua în nume de rău că vrem să fim stăpâni in casa noastră.

„Turneul“ banului Rauch.

Banul Croaţiei şi-a terminat zilele aceste turneul său, pe care l'a intreprins prin diferitele ţinuturi al Croaţiei, în mod foarte tragic în semnul ouelor clocite şi a sudalmelor celor mai triviale din partea poporaţiunei croate. Deşi insultele şi antipatia au fost la ordinea zilei aproape în fiecare orăşel, — bar. Rauch totuşi se crede iubit şi primit cu simpatie de poporul croat...

Dar nu numai în însaşi Croaţia, ci şi în Dalmaţia (localităţile Novi şi Cirkvenica) a fost primit, precum ştim, cu abzuguri, înjurături, ameninţări şi alte surprinderi de soiul acesta. In cele 2 oraşe: Novi şi Cirkvenica, unde banul a sosit cu automobilul, poporul l'a întâmpinat cu strigăte de: Abzug Rauch! Jos porcul! Jos vândutul! Jos Ungurul! Piară Ungurii! Iar aceste epitete măgulitoare au fost urmate de o ploaie de ouă clocite, de mere putrede şi alte murdării, cu care au fost onoraţi banul şi celelalte persoane din automobil. In faţa acestei manifestaţiuni neaşteptate banul şedea în automobil palid şi tremurând de ciudă, mai ales că mulţimea îl ameninţa cu bastoane şi ciomege. Se spune că banul ar fi scos revolverul, la ceea-ce lumea s'a dat înapoi şi numai astfel ar fi succes banului şi soţilor săi să scape de o păruială mai straşnică. Pe drum spre Cirkvenica poporul a doborât un stâlp de telegraf aşezându-l dealungul drumului. Din întâmplare sârma dela telegraf fusese întinsă prea sus, şi astfel automobilul a putut trece, fiind atins puţin numai şoferul.

Ajunşi în Cirkvenica, banul a avut parte de alte manifestaţii, nouă strigăte, nouă huiduieli. O nouă ploaie de pietri a curs asupra lor, cari însă din cauza mersului prea repede al automobilului, n'au atins pe nime. La prânz, Ungurii din Cirkvenica au făcut o mică manifestaţie de simpatie pentru ban, la ceeace banul Rauch a răspuns, în ungureşte, apoi croaţeşte, că-şi va urma turneul în ciuda teroarei din stradă. Din Cirkvenica, banul a plecat la Portore, de astădată însă cu vaporul. A luat măsuri energice, punându-se sub scutul armatei.

Opt manifestanţi, probabil dintre organizatori, au fost arestaţi. Autorităţile acuză pe deputaţii Supilo şi Mazuranici, că ar fi autorii morali ai demonstraţiilor.

Din Agram se anunţă mai de nou, că banul întors din turneu, s'a exprimat faţă de un ziarist, că trebue să se îngrijască de poporul din com. Lyka. In primul rând trebue provăzut poporul cu apă, care o aduce din mari depărtări. Ţinutul Gospics e ameninţat de foamete, căci seceta ţine de săptămâni întregi. In drumul său — a zis banul — *s'a convins (?!)* că poporul croat şi în general locuitorii, fără deosebire de partid se poartă *cu cinste faţa de ban*, şi că, numai acolo a fost atacat, unde este în majoritate partidul independist sârb. Escepţie face Novi, unde lucrurile sunt puse la cale de Supilo. A spus, apoi, că nu-i pare rău de ostenelile turneului, căci a cunoscut poporul şi ţara. Credem şi noi!

— Conform unei ştiri din Agram, bar. Rauch, în urma turneului nereuşit, ar fi hotărât, a-şi prezenta dimisia ministrului preşedinte Wekerle.

Adunarea despărţământului Cluj al »Asociaţiunii«.

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

— 1 Iulie v. 1908.

Comitetul despărţământului Cluj a avut norocita inspiraţiune de a convoca adunarea de cerc din ăst an în Jucul de jos, pentru-ca din prilejul jubileului de 70 ani al »Gazetei Transilvaniei« să serbeze memoria lui George Bariţ, întemeietorul acestei foi iubilante şi părintele ziaristicei române la noi, născut în Jucul de jos. — Imprejurări neprevăzute au adus cu sine, ca adunarea să se ţină cu mai puţin alaiu şi sgomot sărbătoresc, în schimb însă cu mai multă bogăţie de simţăminte.

Membrii din Cluj ai comitetului şi cu alţi inteligenţi, buni sprijinitori ai asociaţiunei au fost primiţi la gara din Apahida şi duşi în un şir de calese până la Jucul de jos. Aici înaintea curţii parochiale, în care s'a născut fericitul George Bariţ, sunt primiţi foarte călduros din partea preotului local On. Ioan *Pop*. Lângă mititica biserică gr. cat. unde au slugit şi părinţii lui G. Bariţ, se serveşte în libor, parastas pentru fericitul G. Bariţ din partea protopopului din Cluj, Dr. E. *Dăianu*, preotului local Ioan *Pop* şi a capelanului din Cluj Eugen *Pop Păcurariu*. Răspunsurile şi alte cântări au fost esecutate frumos din partea unui cor de bărbaţi din Jucul de jos, bine instruat şi condus de părintele preot local.

La sfârşitul parastasului protopopul Dr. E. Dăianu prin o cuvântare în care parenta pe G. Bariţ, a făcut ca emoţiunile, ce ne cuprinsese pe toţi cei de faţă să se mărească, ascultând cu câtă dragoste şi pietate desfăşura în cadrele unei frumoase vorbiri meritele neperitoare, prin cari G. Bariţ, şi-a câştigat înaintea tuturor românilor cea mai mare cinste şi titlu de recunoştinţă vecinică.

Apoi preşedintele, respective directorul despărţământului, părintele-protopop din Cojocna Teodor *Ciorlea*, prin frumoase cuvinte rostite, cu cunoscuta-i dibăcie la înţelesul şi inima poporului, în care arată în trăsături generale menirea Asociaţiunii şi a despărţămintelor ei, deschide adunarea de cerc. Preotul local în cadrele unei însufleţite vorbiri bineventează comitetul, mulţumindu-i pentru cinstea ce o face comunei sale venind şi ţinând adunarea cercuală în Jucul de jos.

Secretarul despărţământului părintele Eugeniu Pop *Păcurariu*, ceteşte raportul comitetului despre activitatea sa în timpul dela ultima adunare generală ţinută în 18 August n. 1907 la Dezmir, în care arată că prin administrarea realităţilor fundaţiunii »Ioan Petran« lăsată în urma cererii adunării generale dela Dezmir, — în grija comitetului şi a despărţământului, comitetul a primit asupra o sarcină destul de simţitoare. Şi aceasta administrare adeseori l'a abătut dela lucrările proprii, menite a se îndrepta în locul prim asupra luminării şi cultivării poporului nostru dela sate, prin prelegeri poporale şi lectură sănătoasă potrivită înţelegerii şi lipselor lui celor multe.

Dară deşi aproape absorbit de lucrările administrative totuşi şi în ce priveşte partea literară şi culturală, acest comitet şi-a dat toată silinţa şi de fapt s'a îngrijit de s'au ţinut 17 prelegeri poporale de diferit cuprins. In special cu bucurie am aflat că în fruntaşa comună Feneşul săsesc s'au ţinut 3 prelegeri, a căror efect a fost realisarea unei tovărăşii pentru asigurarea vitelor, pusă sub conducerea harnicului învăţător de acolo Ioachim *Pop*.

In »Internatul Petran« al universitarilor români din Cluj, s'a constituit o agentură, care a ţinut în decursul iernii 4 şedinţe, şi s'au cetit 6 lucrări, dintre cari patru au fost declarate de potrivite, ca să poată fi cetite cu prilejul prelegerilor poporale.

Ca şi în trecut aşa şi pe anul 1908, s'a redactat »Călindarul dela Cluj« tipărit ca ediţiunea bibliotecii poporale a despărţământului. Pentru înlesnirea şi ţinerea mai cu rost şi efect a prelegerilor poporale, cu sprijinul băncii »Economul« din Cluj, au ajuns să aibă la dispoziţie un aparat de proiecţiune »schiopticon«, ceea ce însemnează un frumos avantaj în aceasta direcţiune, care constitue partea de forţă a despărţămintelor. Pentru sporirea finanţelor despărţământului, la anul nou 1908 s'a colectat ca răscumpărări pentru felicitările de anul nou, peste 70 cor., iar »Economul« le-a dat un ajutor de 100 cor. In »Internatul Petran«, în anul şcol. 1907/8 au fost primiţi şi au beneficiat de cvartir gratuit în semestrul prim 18, iar în al doilea 12 tineri universitari români.

Urmează raportul despre cassa desp. cetit de cassarul *Anton Mandeal*, din care a rezultat, că despărţământul a încassat taxe de membrii şi din alte isvoare, 663 cor. 54 fil., a cheltuit 585 cor. 96 fil., şi a avut un rest activ de 77·58 cor.

Se face apoi alegerea comisiunilor. Şi anume în comisiunea pentru cenzurarea raportului general şi cel al cassei: Iosif Orga, Petru P. Bariţ şi Mih. Radu, iar în comisiunea pentru înscrierea membrilor noi şi încassarea taxelor dela cei vechi: Ioan Pop, Ioan Petean şi Vas. Poruţ. — In timpul cât s'au retras comisiunile, în locul prelegerii poporale anunţate, care însă nu s'a putut ţinea, s'au împărţit poporului cărţi din biblioteca poporală a despărţământului, în special broşura *Nr. 7.*: „*George Bariţiu*“, *de Enea Zeflean*. Şi totodată s'a pus bază unei biblioteci poporale şi unei agenturi în Jucul-de-jos. Comisiunile isprăvind cu cenzurarea rapoartelor, se redeschide şedinţa şi raportează propunând primirea lor fără nici o obiecţiune. Referentul comisiei pentru raportul general şi al cassei: Iosif Orga, iar al celeilalte Ioan Pop. Cu bucurie am primit raportul comisiunii a doua, despre înscrierea d-lor: P. P. Bariţ şi Ioan Pop, ca membrii ordinari noi şi a d-lor: Bas. Poruţ, Mih. Radu şi Dem. Câmpian, ca membrii ajutători, şi despre colecta de 18 cor. 60 fil. făcută cu acest prilej în favorul bibliotecii poporale din loc. Pentru adunarea generală a »Asociaţiunii« la Şimleu au fost aleşi ca delegaţi d-nii: Dr. Victor Poruţ şi Dr. Iuliu Pordea.

Directorul *Teodor Ciortea* înşirându-şi motivele, cari il silesc să abzică de cinstea de a mai fi director al desp. şi preşedinte al comitetului, cere ca adunarea generală să-i primească abzicerea. Dr. E. Dăianu, arată în pe larg motivele, care îl fac să fie contra primirii abzicerii.

Declarând însă directorul T. C. că abzicerea şi-a înaintat'o în mod irevocabil, se primeşte şi votându-i-se mulţumită protocolară pentru conducerea de un an a despărţământului, la propunerea membrului On. Ioan Petean, se alege cu unanimitate şi prin aclamaţiune de director pe restul de 2 ani, secretarul *Eugeniu Pop Păcurariu*, iar de secretar *Dr. Valentin Poruţ*. La propunerea protopopului din Cluj Dr. E. Dăianu se primeşte în principiu ca peste 4 ani în 1912, să se ţină adunarea despărţământului iarăşi în Jucul-de jos, din prilejul împlinirii alor 100 de ani dela naşterea lui George Bariţ.

Rap.

O întâmpinare.

După-ce încheiasem numărul de eri al foaiei noastre, unde vorbim iarăşi ceva despre isprăvile d-lui Emil Babeş, primirăm dela acesta o întâmpinare, în care se jălueşte că nu l'am fi înţeles.

Dăm loc întâmpinărei sale, la care n'ar mai trebui să răspundem nimic după cele desfăşurate în numărul de eri, dacă d-l Babeş nu ni-ar insinua, că n'am fi procedat cu bună credinţă. Pentru a ne lămuri pe deplin posiţia faţă cu d-l Babeş, va fi de ajuns, credem, să traducem numai unul sau două pasagii din espectorările sale publicate în „Pester Lloyd“, din cari numai la bună credinţă nu se poate conchide.

Iată întâmpinarea:

Preastimate Dle redactor!

Preţuitul ziar al D-Voastre într'un articol intitulat »Harakiri« luând act despre ţinuta mea manifestată prin unii articoli publicaţi în »Tel. Rom.« o subtrage unei critici şi accentuază lipsa de lămuriri faţă de atitudinea mea »enigmatică«.

Deşi eu nu simţ nevoia a-mi submite părerile şi manifestările cenzurei ziarilor, dar nu văd nici lipsa de a lămuri unele manifestări de tot clare şi nedubioase, — totuşi din stimă deosebită faţă de ziarul D-V. şi pentru a încunjura unele neînţelegeri pentru mine penibile, îmi permit a Vă servi cu unele lămuriri rogându-Vă să binevoiţi a le publica în preţ. D-V. ziar.

Nu ştiu de unde a-ţi luat impresia că eu m'aş fi »îndrăgit aşa de mult« de idea *creării unui partid moderat*, deoarece eu — până în momentul de faţă — nicăiri n'am manifestat atare »dragoste«, ba din contra am declarat cu toată francheţa — şi în ziarele din capitală — că până acum nici n'am iniţiat, nici n'am propagat idea de a înfiinţa vr'un partid politic. Am indigetat, că împrejurările actuale — lipsind precondiţiunile şi garanţiile succesului: formarea unui nou partid, îl consider de fără putinţă, şi discutarea obiectului în publicitate de — *prematură*. (Tel. Rom. nr. 67).

»Frasele« îmblătite nici nu se ocupă cu acest obiect, ci contemplând în mod critic situaţia şi lupta noastră politică, tradează într'un mod nedubiu tendinţa de a afla o cale şi mijloacele potrivite pentru ameliorarea acestei situaţiuni, adecă pentru realizarea mai cu succes a intereselor vitali ale poporului nostru.

Dacă ca un mijloc corespunzător am accentuat *lipsa unei apropieri* către cercurile maghiare, mai ales către elementele democratice ale acestora: nu am intrelăsat a înşira şi motivele serioase ale acestei păreri, invocând într'un mod clar sprijinul care'l putem aştepta dela o cooperare cu aceste elemente întru realizarea intereselor noastre. (»Tel. Rom.: Ref. elect.)

Ar fi chiar vătămător a presupune că D-V. nu a-ţi şti să distinguaţi aceste două lucruri deosebite: *o acţiune de pace* şi înfiintarea unui *partid*; aceasta încă am desfăşurat în declaraţiunea amintită, publicată şi în »Tel. Rom.« (Nr. 67.) îndegetând chiar şi calea şi mijloacele prin cari cred a putea realiza apropierea şi prin aceasta interesele noastre publice.

Imi este deci *mie* o enigmă, cum DV. puteţi fi în dubiu despre unele nizuinţe atât de clar precizate, prezentând publicului tocmai contrarul acestora.

Procedând astfel din premise de tot false şi nizuind a-mi atribui neşte tendinţe *neesistente*, în articolul DV. îmi imputaţi tendinţa de a »desarma« pe conaţionalii mei în folosul unei păci ilusorice şi umilitoare pentru poporul român, învinovându-mă şi cu aceia, că nu stăruesc — ca şi Mocsáry — a convinge pe Maghiari despre ţinuta lor nedreaptă şi greşită, precum şi la consecinţele ei.

Acest resonamânt al DV. imi pare lipsit de bunăcredinţă făcându-mi o critică atât de severă, trebue să presupun că n'o faceţi fără a fi cetit manifestările încriminate, articolul »Epilog« cu următoriul pasagiu:

»Scriitorul articolului acestuia n'a propagat nici odată *desarmarea*, fiecare popor întocmai ca individul are datorinţa să-şi asigure în prima linie esistenţa proprie; cel ce îmi dă mână de ajutor în acest scop e amicul meu, cel ce mă inpedecă: e duşmanul meu. De aceea dacă căutăm sprijin la maghiarime, la elementele ei treaze şi conciliante, gândul conducător şi *conditio sine qua non* are să ne fie *„reciprocitatea“*.

Asemenea trebue să cunoaşteţi şi articolul (din nrul 67 al numitului ziar: »Partid mod. rom.«) în care atât de energic — să nu zic necruţător — se apostrofează ţinuta maghiarimei şoviniste, *încât chiar şi veteranul Mocsáry s'a simţit neplăcut atins şi îndemnat — prin o scrisoare privată — a mă face atent la inconvenienţa şi inoportunitatea unei asemenea rezonări“*.

Regret din inimă, că »Gaz. Tran.« care în contrast binefăcător cu alte colege are obiceiul a tracta cestiunile publice sine ira et studio, din care motiv deferez mult părerilor acestui venerabil ziar, — mă surprinde cu o apreciare atât de nedreaptă, care e acomodată a desorienta publicul în privinţa vederilor şi nizuinţelor mele, despre cari şi cei mai radicali de ai noştri încep a recunoaşte, *că sunt nu numai de bună credinţă, ci şi folositoare scopului nostru comun.*

Informarea publicului maghiar, câştigarea prietinilor din tabera acestui public, desarmarea şovinizmului, sunt unele lucruri, cari de obşte să recunosc de acomodate pentru promovarea intereselor celor mai reali ale poporului nostru.

---

tru anuarul său, care da datele astronomice pentru *Paris*, ele nu sunt anume calculate de redactorii săi, ci sunt estrase din *Connaissance des Temps*, efemeridă serioasă, care totuşi poate să greşească. Eu însumi am semnalat, acestei din urmă, mai în toţi anii greşeli şi acum în urmă încailea greşeli grave, cari pot avea efecte primejdioase chiar pentru navigaţie.

La aceasta face alusie Flammarion, când zice că »Un certain nombre de savants de Bucarest affirment actuellement que le Bureau des Longitudes ne donne pas les mêmes soins à la Connaissance des Temps que l'Observatoire de Berlin â son Astronomisches Jahrbuch«. Şi mai departe: »Le Directeur de l'Observatoire ne voudrait pas non plus admettre que les Allemands fussent superieurs aux Français. Nous devons tous tendre à la même perfection«.

Ii comunicasem d-lui Flammarion greşelile grave semnalate de mine Biroului de Longitudini, fără ca de astădată să fi fost onorat de un răspuns.

In toate cazurile însă:

Errare humanum est.

Devotat

(Va urma). *B. V. Vermont.*

Mult mă doare dacă DV. nu a-ţi defera acestei păreri şi nu honoraţi activitatea mea cât de modestă, atât de conştientă, fiind însă vorbă de o acţiune bine cumpenită, bazată pe o convingere firmă şi justificată de succese morali necontestată, nici respectul părerilor DV. nu mă poate împedeca în continuarea consequentă şi energică a opului început, la care nu m'a îndemnat decât iubirea neamului meu şi îngrijirea pentru soartea lui.

Primiţi Vă rog espresiunea deosebitei mele consideraţiuni.

Budapesta, în Iulie 1908.

Dr. E. Babeş.

STIRILE ZILEI.

— 3 Iulie v.

Profesorii şi duelul. Din Bucureşti se scrie: Ivindu-se o altercaţiune între doui profesori secundari dintr'un oraş din provincie, d-l Z. simţindu-se ofensat trimite martori colegului său N. S. spre a obţine satisfacerea prin duel. Ministerul aflând acestea şi judecând că duelul este un mijloc de satisfacţiune barbar şi neînteligent şi cu totul nepotrivit cu demnitatea şi misiunea culturală a membrilor corpului didactic, cari trebue să dea, atât în timpul activităţei lor şcolare cât şi prin purtarea în societate, exemplul cuminţeniei şi cumpătărei în acţiunile lor, a aplicat profesorului provocator, pedeapsa avertismentului.

Ministrul de interne ungar a interzis transmiterea şi vânzarea cărţii d-lui Dr. Lascu: »Privire asupra situaţiei generale a românilor din ţările coroanei Sf. Ştefan«, apărută la »Minerva« în Bucureşti, sub motiv că ar fi »încurcat« faptele istorice, dându-le un colorit tendenţios.

O mină de petrol în Bănat. O ştire din Caransebeş spune că cu prilejul săpăturilor făcute în comuna Borlova (comitatul Caraş-Severin) în vederea construirei unei şcoli, a ţâşnit pe neaşteptate petroleu din adâncime. Mina de petrol e foarte bogată. Petrolul arde foarte bine chiar şi în stare brută.

Un eşec al contelui Zeppelin. Escursiunea aeriană de alaltăeri a contelui Zeppelin, în vederea căreia se făcuseră aşa mari pregătiri, n'a avut succesul dorit. In drumul său spre oraşul Constanţ, situat la lacul Boden, s'a ivit o defectuositate la aparatul de răcire al balonului şi astfel Zeppelin s'a văzut nevoit a se reîntoarce după o călătorie de 2 oare la Friedrichshafen, de unde plecase. Pe astăzi a fost proiectată o nouă escursiune.

Condamnarea unui pervers. Eri a avut loc în faţa tribunalului din Braşov pertractarea în contra individului Fekete Lajos, acuzat pentru atentatul pervers săvârşit mai acum câteva luni asupra fetiţei de 10 ani, Lakatos Roza, din Braşov. Fekete Lajos a fost osândit la 5 ani temniţa (fegyház). In contra sentinţei nu s'a dat apel.

Analiza granelor române. La staţiunea agronomica din Bucureşti a început să se facă analiza grânelor din actuala recoltă. Atât cantitativ cât şi calitativ, recolta nu e satisfăcătoare.

Biblioteca Academiei Române a fost vizitată în cursul lunei Iunie 1908 de 645 cititori cari au consultat 2343 volume. Un număr de 93 cititori au consultat 199 volume şi broşuri, 293 numere de reviste române, 182 străine, 72 volume manuscrise, 952 documente şi 555 foi volante.

Drama de la şosea. Din Bucureşti se scrie: O dramă care a mişcat întreaga Capitală s'a petrecut Luni dimineaţă la rondul al II-lea dela şosea. Tânărul Dinu Stelian, de 24 ani, absolvent al Conservatorului de declamaţie şi student la Liège, a sosit cu trăsura No. 333 şi în dreptul rondului II-lea s'a întâlnit cu o altă trăsură, în care se afla d-ra Maria Dumitrescu, de 22 ani, nepoata d-lui colonel Dumitrescu institutoare şi studentă în Capitală. D-ra Dumitrescu a dat drumul birjarului şi s'a suit în trăsura tânărului Stelian. A urmat o ceartă violentă între ei. Dinu Stelian se îndrăgea de mult cu d-ra Dumitrescu, dar aceasta de când iubitul ei plecase în Franţa, era hotărâtă să ia în căsătorie pe un oarecare Aristotel din Iaşi. Vestea ajungând până în oraşul unde studia Stelian, acesta s'a reîntors în Capitală, hotărând să roage pe d-ra Dumitrescu să se învoiască a-l lua de bărbat. Neînţelegându-se cu dânsa, Dinu a scos un revolver şi a tras asupra ei 2 focuri, rănind-o la mână şi în pulpa piciorului drept. In urmă şi-a tras un glonţ în tâmpla stângă. Ei au fost transportaţi la spitalul Filantropia. Stelian a încetat din viaţă. Intr'o scrisoare ce s'a găsit la dânsul lasă 11.000 lei soc. de salvare.

Un complot contra Ţarului. Depeşi private anunţă din Sosnovice, că s'a descoperit acolo o conspiraţie în contra vieţei Ţarului. Mai bine de 100 de persoane, bărbaţi şi femei, au fost arestate; alte arestări sunt iminente. Gara e ocupată de jandarmi şi cazaci.

Un nou accident cu automobilul. Se anunţă din München, că pe când o societate se întorcea dintr'o excursie în împrejurimi cu automobilul, acesta se resturnă în urma unei manevre greşite a conductorului. Proprietarul automobilului a fost ucis. Consulul Suediei la Cairo s'a ales cu un picior rupt; de asemenea şi copilul unei americane, Marie Lord. Aceasta a suferit grave leziuni interne, iar d-na ei de companie s'a ales cu capul spart.

Procesul Eulenburg. După ştirile sosite din Berlin starea prinţului Eulenburg s'a înrăutăţit mult. I-s'au umflat picioarele şi-l prind frigurile. Din pricina asta procesul nu poate continua. Dacă şedinţele consiliului vor trebui să fie întrerupte mai mult de 3 zile, procesul va fi suspendat şi reluat într'o altă sesiune dela capăt. In urma recomandaţiei medicilor, prinţul a făcut Luni o nouă plimbare cu automobilul. Marţi, la orele 11, pe când prinţul era aşteptat la tribunal, a sosit din partea medicilor lui o scrisoare, în care se anunţă că prinţul nu poate să se ducă la tribunal. Atunci preşedintele a întrebat prin telefon la spitalul »Charité« dacă prinţul poate fi interogat acolo. La răspunsul afirmativ Curtea s'a transportat cu martorii la spital. Aici au fost aranjate în grabă mese pentru juraţi şi curte. Prinţul a fost examinat de medicul expert Dr. Hoffmann, care a declarat că starea intelectuală a prinţului e foarte satisfăcătoare, dar cea fizică e foarte sdruncinată. In urma acestei declaraţii Curtea a amânat cu o zi continuarea desbaterilor.

Căldura la New-York. In New-York, după ultimele ştiri, sunt călduri tropicale. In câteva zile peste treizeci de inşi au murit din pricina căldurilor. De curând, termometrul oficial arăta pe coperişul unei case înalte 34° C., pe când jos în stradă arăta 38° în umbră şi 47 la soare. Mortalitatea copiilor e foarte mare. Majoritatea locuitorilor se refugiază noaptea pe coperişe, în grădinile publice, în tinzile caselor sau pe ţărmul mărei — ca să scape măcar câteva ceasuri de chinurile grozave ale arşiţei. Pe ţărm dorm sute de oameni pe nisipul alb. In câteva ţinuturi a fost introdusă împărţirea gratuită de ghiaţă. Intr'o singură zi au murit de căldură patrusprezece inşi; optzeci au fost loviţi de insolaţie, dar au scăpat cu viaţa. In orice moment se văd căzuţi pe stradă cai, cari sunt aşa de slăbiţi încât nu se mai pot scula. Ambulanţele cutreeră străzile; spitalele sunt arhi-pline şi medicii sunt neputincioşi în faţa nenumăratelor cazuri de îmbolnăviri. Femeile s'au reîntors la costumele decoltate, străvezii; bărbaţii umblă cu haina pe mână pe străzi. In cele mai de frunte restaurante căldura face să fie călcate toate legile bontonului; bărbaţii stau numai în cămăşi la masă.

Un candidat de advocat cu praxă află aplicare — pe lângă condiţiuni favorabile — dela 15 August a. c. în cancelaria subscrisului. — *Sighişoara*, la 12 Iulie 1908. *Dr. Toma Cornea.*

Jubileul de 40 ani al învăţătorului director V. Bude. Din Zerneşti ni se scrie: Duminecă, în ziua sf. apostoli Petru şi Pavel a avut loc în comuna noastră o serbare jubilară modestă aranjată de corpul învăţătoresc în onoarea directorului şcolar Vart. *Bude*, care a împlinit 40 ani de serviciu învăţătoresc la şcoala din Zerneşti, după ce mai înainte servise un an ca învăţător în Vlădeni. După terminarea slujbei Dumnezeeşti, la care a cântat corul local sub conducerea înv. N. *Sperchez*, publicul s'a într'unit în sala edificiului şcolar, unde o deputaţiune a invitat pe jubilant. Serbarea a fost deschisă de înv Pomp. *Dan* printr'un discurs, în care a arătat istoricul înfiinţării şcoalei capitale din Zerneşti, a cărei peatră fundamentală s'a pus în 22 Iunie 1875 Oratorul salută pe toţi, câţi urmând chemării corpului didactic şi-au ţinut de datorinţă a da cinstea bărbatului, care 40 ani dearândul a purtat sarcina grea a dăscăliei în mijlocul poporului zerneştean. Apoi felicitând pe jubilantul îi oferă o dedicaţie a învăţătorilor pusă în cadre elegante.

Protopresbiterul onorar, parochul Ioan *Dan*, a rostit apoi o frumoasă vorbire de felicitare la adresa jubilantului şi a familiei sale. Din partea tinerimei studioase şi a foştilor elevi, a vorbit clericul absolut Valeriu *Pană*, producând o adâncă impresiune asupra ascultătorilor.

In numele ţăranilor a exprimat cuvenita gratulare economul Ioan Şt. *Pişcu*. Tot cu această ocaziune înv. P. Dan a dat cetire unor duioase scrisori de felicitare sosite dela fii ai comunei Zerneşti aşezaţi în locuri îndepărtate. Astfel a fost scrisoarea parochului gr.-or. din M. Ludoş, Andrei *Badiu*, apoi scrisoarea farmacistului din Buzău (România), Aurel *Tipeiu*.

La oara 1 p. m. amicii jubilantului s'au într'unit la prânz comun în hotelul Comunal. Aici s'au ţinut mai multe toaste în onoarea jubilantului, pentru Excelenţa Sa Metropolitul şi pentru ministrul şcoalelor, pentru inspectoratele şcolare, pentru scaunul şcolar şi primăria comunală, pentru corpul învăţătoresc şi pentru oaspeţii din apropiere şi din depărtare. S'au cetit în fine scrisorile şi telegramele de felicitare sosite din diferite părţi. Amintesc între acestea felicitarea d-lui Andrei *Bârseanu*, profesor şi membru al Academiei române, a d-lor Dr. *Şenchea* (Făgăraş), director *Iaczko* (T.-Szt.-Márton), Sig. *Quittner* (fabrica de celulosă), Iancu *Ioanoviciu* (Azuga), *Dariu* (Braşov), *Ciurcu* (Tuşnad), *Brumboiu* (Tohanul-vechiu), *Tătulea* (Predeal).

Conform programului, seara a avut loc concertul corului local, dirigeat de înv. N. *Sperchez* şi reprezentaţia teatrală dată de tinerimea zerneşteană. Ambele au avut un succes strălucit. La 11 oare noaptea s'a început petrecerea cu joc, care a durat în perfectă ordine până în zorile zilei.

Astfel a decurs această modestă serbare culturală închinată şcoalei şi vrednicului ei director, drept recunoştinţă unei activităţi rodnice de patru decenii.

Raportor.

Concertul din Alba-Iulia

al studenţilor escursionisti din Blaj.

Studenţii dela gimnaziul român din Blaj au luat frumoasa hotărâre, de a face un turneu artistic prin părţile transilvănene locuite de Români. Cu ocaziunea aceasta au concertat şi în Alba-Iulia, în 28/VI st. n.

Corurile au succes foarte bine, fiind foarte des aplaudate, încât unele au trebuit repetite. In deosebi a plăcut mult publicului »*Doina din Bihor*" de *I. Mureşianu*, cu solo de tenor, esec. de V. Magdaş stud. cl. VIII, a cărui voce simpatică a încântat mult publicul. Dar surprinderea a fost şi mai mare, când tânărul dirigent *Ioan Harşa* a apărut pe scenă spre a-şi dirija propria sa compoziţie „Hoţul şi domniţa«, baladă.

Muzica duioasă, care conţine motive româneşti, relevează tabloul fidel al baladei, aşa încât din muzică înţelegi întreaga acţiune. A compune o baladă cu aşa succes e un fapt, care pe noi Românii numai bucura ne poate şi ne face a lega cele mai bune speranţe de tânărul dirigent, dacă încă pe băncile şcoalei e în stare să dea lumei o lucrare atât de frumoasă. In adevăr e de admirat şi preţuit şi ar trebui sprijinit cu căldură de toţi mecenaţii noştri. Efect mare au produs solurile din balada amintită şi anume: bas esec. de N. Baltă, stud. cl. VIII, duett tenor şi bas esec. de G. Pataky cl. VIII şi S. Miclea cl. VII şi solo tenor esec. de G. Pataky, a cărui voce admirabilă ne promite mult.

Un participant.

Mulţămită publică.

Cu prilejul dureros al strămutării la cele eterne a iubitului şi mult regretatului meu soţ, Traian H. Pop, fost timp de aproape 2 decenii colaborator intern şi redactor al ziarului »Gazeta Transilvaniei«, ni s'au trimis din diferite părţi numeroase telegrame şi scrisori de condolenţe.

'Mi este peste putinţă a mulţumi în particular pentru aceasta atenţiune manifestată faţă de mine şi familia decedatului şi vin deci a ruga pe toţi acei st. Domni şi Doamne, cari s'au grăbit a-mi trimite cuvinte de conzolare în nemărginita mea durere, să binevoiască a primi pe aceasta cale mulţumirile mele adânc simţite.

In acelaş timp mă simt îndemnată a exprima tot pe aceasta cale mulţumiri îndeosebi Domnului Augustin Paul, fost coleg de redacţie cu regretatul meu soţ, pentru frumoasa iniţiativă ce-a luat-o, mijlocind la timp dela câţiva prietini şi binevoitori un ajutor, iniţiativă al cărei rezultat a dat suma de 574 coroane.

Aceasta sumă trimisă în timpul morbului greu al decedatului meu soţ, s'a folosit din parte-mi spre scopul, spre care a fost destinată.

Rog deci pe stimatul domn Augustin Paul, care inspirat de nobilul simţ al pretiniei şi colegialităţii a luat frumoasa iniţiativă, precum şi pe toţi acei stimaţi domni donatori, cari ş'au manifestat în acest chip simpatia şi recunoştinţa faţă de sacrificiile aduse de regretatul meu soţ în decursul anilor de muncă, să binevoiască a primi pe aceasta cale mulţumită mea respectuoasă.

Şard, 14 Iulie 1908.

Cu distinsă stimă:
Leontina T. Pop.

ULTIME ŞTIRI.

Praga, 16 Iulie. Şi în cursul zilei de eri s'au ţinut numeroase întruniri în mai multe oraşe, pentru a se protesta împotriva cehizărei slujbelor statului. Intre alţii au vorbit deputaţii Wolf şi Glöckner. Pretutindeni au fost adoptate moţiunile propuse.

Berlin, 16 Iulie. Se telegrafiază din Constantinopole, că în palatul Ildiz-Kiosc sunt arestaţi preventiv vre-o 150 de tineri ofiţeri din armata turcă.

Sosnovice. 16 Iulie. Agenţia Vestnik află că la 14 Iulie au avut loc arestări în masă şi expulzări de persoane, cari aparţin partidelor extreme. 350 de persoane au fost expulzate în acest mod.

Frankfurt, 16 Iulie. „Frankfurter Zeitung" află din Salonic, că Hadi-paşa, fost general în armata turcă, a trecut de partea răsculaţilor împreună cu alţi doi ofiţeri. Ofiţerii de stat major Şalah-edin, Enver şi Cenovi-bey, cari trecuseră de partea insurgenţilor, au fost invitaţi să se reîntoarcă la Ildiz-Kiosk, făgăduindu-li-se iertare şi avansare. Ei au răspuns telegrafic, refuzând graţia şi avansarea ce li se oferise.

Friedrichshafen, 16 Iulie. Balonul contelui Zeppelin a suferit stricăciuni pentru a căror reparare va fi nevoe de câteva săptămâni.

Belgrad, 16 Iulie. Milovanovici a declarat următoarele unui ziarist: Regele m'a chemat la Belgrad pentru ca să primesc portofoliul externelor în cabinetul Velimirovici, pe care l'am primit fără ezitare. In timpul tratativelor pentru încheerea compromisului cu bătrânii radicali, voi face tot posibilul pentru a reda parlamentului puterea lui de acţiune. In cazul când misiunea mea va reuşi, sper ca până mâine la prânz situaţia să se clarifice.

Bibliografie.

St. O. Iosif. „*Zorile*" Dramă istorică. în două acte şi în versuri. Preţul 1 cor. (10 b. porto).

„*P. Ispirescu*" Povestirile unchiaşului sfătos. 1 cor. 50. (10 b. Porto).

Vasile Alexandri. Ediţia II din opere complete. *Teatru I.*

De cuprinsul următor:

„Şoldan Viteazul", Mama Angheluşa", „Herşcu Boccegiul", „Clevetici", „Sandu Napoilă", „Surugiul", „Ion Păpuşariul", „Cucoana Chiriţa" „Barbu Lăutaru", „Paraponisitul", „Kera Nastasia« „Haimana", „Gură-Cască", „Stan Covrigariul", „Vivandiera", „Păcală şi Tândală", „Sçara mâţei" „Craiu nou", Harţă Răzăşul", „Ramăşagul", „Peatra din casă", „Nunta ţărănească", „Chiriţă la Iaşi", „Chiriţa în Provincie".

Preţul 1 cor. 50 b. (20 bani porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce

Cărți noi.

In institutul de arte grafice *„Minerva“* au apărut următoarele cărți frumoase:

N. Dunăreanu. „Răsplată“ (nuvele). Prețul cor. 1.50.

I. L. Caragiale. „Momente, Schițe, Amintiri“. Prețul cor. 2.—.

Maria Baiulescu. „Extaz“ (poezii). Prețul cor. 1.50.

M. Sadoveanu. „Dureri înăbușite“ ediția II. Prețul cor. 2.—.

Adina Gr. Olănescu. „Cugetări“. Prețul cor. 1.50.

Guy de Maupassant. „O viață“ (umilul adevăr) traducere de *Em. Gârleanu.* Prețul cor. 2·—.

Cor. Moldovan. „Cântarea cântărilor“. Prețul cor. 1.—.

Caton Theodorian: „Sângele Solovenilor“. Cor. 1·50.

Ion Bârseanul: „Dor pustiu“. C. 1·50

C. Sandu-Aldea: „Sfaturile unui plugar luminat“, cărticica I-a. 50 bani.

Al. Cazaban: „Chipuri și suflete“. Cor. 1·50.

M. Eminescu: „Poezii postume“, ediție nouă. Cor. 1·50.

Se pot procura și prin libraria „Gazetei Transilvaniei“ în Brașov și a se adauge la fiecare porto 10 bani.